

Jednací řád

Etické komise Českomoravské psychologické společnosti, z. s.

pro vyřizování podnětů a stížností

Preambule

Etická komise Českomoravské psychologické společnosti, z. s. (dále ČMPS) vítá podněty a s otevřeností se staví ke stížnostem jako k možným zdrojům rozvoje psychologické profese včetně zvyšování etické citlivosti jejich členů a široké odborné a laické veřejnosti.

Vychází přitom z Etického kodexu psychologické profese přijatého Českomoravskou psychologickou společností 1. prosince 2017 a z dalších etických vodítek (zejména Metakodexu etiky Evropské federace psychologických asociací¹) a hlásí se k jejich hodnotám a zásadám.

Bere na vědomí, že psychologova etika je vymezován mj. vztahem: „Profesionální chování psychologa musí být posuzováno v rámci jeho **odborné role**, charakterizované **profesionálním vztahem**. **Nerovnováha vědomostí a moci** vždy ovlivňuje profesionální vztahy psychologa s klienty a kolegy. Čím větší je nerovnost v profesionálním vztahu a čím vyšší je závislost klientů, tím silnější je **zodpovědnost** profesionálního psychologa. Odpovědnost psychologa je třeba posuzovat v kontextu **stadia profesionálního vztahu**.“²

Jednací řád upravuje postup Etické komise ČMPS při projednávání a využití podnětů a při řízení ohledně stížností a jejich využití.

---

¹ Viz např. Lindsay, G., Koene, C., Oevreeide, H., Lang, F. (2010). *Etika pro evropské psychology*. Praha: Triton + Hogrefe – Testcentrum.

² Pod zde citovaným slovem „profesionální“ rozumíme **pracovní** - „odborně-etický“. Profesionalita obecně je vymezována hodnotami dané profese a pracovníkovou osobní, profesní a společenskou zodpovědností.

KAPITOLA I. - PROJEDNÁVÁNÍ A VYUŽITÍ PODNĚTŮ

1. Vymezení pojmů

Podnětem se rozumí upozornění, vyjádření a návrhy ohledně psychologické činnosti či oboru obecně; jako podnět je chápána též stížnost na jednání (postup) konkrétního psychologa, je-li podána anonymně nebo tak, že do 30 dnů od jejího podání není poskytnut souhlas s předáním podkladů psychologovi, vůči jehož jednání (postupu) je směřována, anebo pokud ten, kdo stížnost podával, nezareaguje do 30 dnů na výzvu Etické komise ČMPS k upřesnění své stížnosti.

Projednáváním a využitím podnětů podle tohoto Jednacího řádu se rozumí přijetí a evidence podnětu, návrh opatření a jeho zveřejnění.

Smyslem projednávání a využití podnětů je podpora etické citlivosti a rozvoje psychologické profese v České republice včetně podpory dialogu s veřejností a odpovědnosti psychologické obce vůči ní; smyslem není případné doporučení ke změně jednání (postupu) konkrétního psychologa.

2. Způsoby přijímání, projednávání a využití podnětů

Podněty jsou přijímány v listinné i elektronické podobě, od identifikovatelných osob nebo anonymně. Projednávány jsou na setkáních Etické komise ČMPS.

Podněty jsou elektronicky evidovány osobou pověřenou Radou ČMPS jako přehled věcných sdělení (datum přijetí a potvrzení přijetí odesílateli, je-li identifikovatelný, obsah podnětu, jeho záměr, datum a způsob věcného anonymizovaného zveřejnění ve smyslu možného zlepšení psychologické činnosti).

U identifikovatelných osob se zjišťuje záměr (účel) podnětu. Jsou zpraveny o tom, že účelem podnětu není informace pro konkrétního psychologa či případné doporučení ke změně jeho jednání a postupu, jako je tomu u stížnosti. Po dojednání účelu podnětu lze s identifikovatelnou osobou vyjednávat též podobu věcného anonymizovaného zveřejnění výstupu z podnětu.

Některé podněty vyžadují zapojení specialistů na danou oblast.

Bezprostředně po projednání podnětu se případné listinné podklady skartují.

Přehled o podnětech a jejich koncepční zpracování se zveřejňuje průběžně na stránkách Zpravodaje ČMPS a webových stránkách ČMPS, případně v dalších médiích.

KAPITOLA II. – ŘÍZENÍ OHLEDNĚ STÍŽNOSTÍ A VYUŽITÍ STÍŽNOSTÍ

1. Vymezení pojmů, postupů a zásad

Stížností se rozumí projev nespokojenosti s konkrétním jednáním (postupem) identifikovatelného psychologa vyjádřený konkrétním popisem tohoto jednání (postupu) a podaný identifikovatelnou osobou v písemné listinné podobě.

Řízením ohledně stížností podle tohoto Jednacího řádu se rozumí přijetí a evidence stížnosti a rozhodnutí o jejím neprojednávání či postoupení³, dále pak (v případě kladného rozhodnutí o projednávání) předběžné šetření, souhrnná zpráva včetně stanoviska vůči porušení či neporušení Etického kodexu anebo kýženého etického postupu a návrh nápravných (případně disciplinárních) opatření.⁴

Smyslem řízení ohledně stížností a jejich využití je podpora důvěryhodnosti psychologické profese dialogem se stěžujícími si osobami, informace pro etickou reflexi konkrétního psychologa či případné doporučení ke změně jeho jednání a postupů. Smyslem je též podpora etické citlivosti a rozvoje psychologické profese v České republice obecně, mj. anonymizovaným zveřejněním věcného jádra stížnosti.

Každý člen ČMPS je povinen spolupracovat s Etickou komisí ČMPS, případně s jí pověřeným členem. U nečlenů ČMPS může Etická komise ČMPS rovněž vydávat po předběžném šetření stanoviska ke stížnostem a upozorňovat kolegy - nečleny ČMPS – na oblasti vhodné pro etickou reflexi či na jejich případné sporné etické jednání či postupy, aby se podpořila etická citlivost a rozvoj psychologické profese.

Při řízení ohledně stížností se Etická komise ČMPS opírá o zásady vyřizování stížností, které vycházejí z Etického kodexu psychologické profese, případně o další platná etická vodítka. Hlavní zásadou je **rovný a otevřený přístup k informacím**: řízení ohledně stížností by mělo být pro toho, kdo si stěžuje, i toho, na jehož jednání (postup) je stížnost mířena, otevřené, transparentní, spravedlivé

---

³Etická komise ČMPS má dohodu s Asociací klinických psychologů a Asociací manželských a rodinných poradců. V případě, že obdrží stížnost na psychologa, který je členem jedné z těchto organizací, postoupí stížnost jejich etické komisi. Etická komise ČMPS má rovněž možnost projednávat jí adresovanou stížnost, která již byla projednáвана jinde, rozhodne-li se tak.

⁴Etickou oporu představuje především Etický kodex psychologické profese zveřejněný na webových stránkách ČMPS (<http://cmps.ecn.cz>) a Metakodex etiky Evropské federace psychologických asociací, viz např. Lindsay, G., Koene, C., Oevreeide, H., Lang, F. (2010). *Etika pro evropské psychology*. Praha: Triton + Hogrefe – Testcentrum.

a nestranné; zároveň jsou během řízení stížnosti i podklady k nim považovány za **důvěrné**. Mezi další zásady patří **poctivost**, čestnost a svědomitost, neboť ve hře je důvěra veřejnosti; ta může být posilována například zapojováním laiků do procesu vyřizování stížností.

Některé stížnosti vyžadují zapojení specialistů na danou oblast včetně odborníků na právní a etický rámec projednávané věci.

Zapojí-li se do podání či projednávání stížnosti třetí osoby, zůstává stěžující si osobou ta, která byla psychologovým jednáním (postupem) přímo dotčena nebo byla jeho přímým svědkem⁵, a to i v případě, že stížnost podává zástupce stěžující si osoby. Stěžující si osoba je dotazována na souhlas s předáním stížnosti psychologovi a s ní po celou dobu řízení ohledně stížnosti Etická komise spolupracuje a komunikuje.

Podobně zůstává tím, s kým Etická komise po celou dobu spolupracuje a komunikuje, psycholog, vůči jehož jednání (postupu) je stížnost vznesena, a to i v případě, že se nechá zastupovat.

2. Závazek důvěrnosti a zacházení s informacemi

- a. V průběhu řízení ohledně stížností je stížnost považována za důvěrnou s výjimkou tématu stížnosti v obecné rovině.
- b. Osobní údaje jsou při řízení ohledně stížnosti shromažďovány nahodile, proto se na ně nevztahuje zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů⁶. Členové Etické komise ČMPS i členové Rady ČMPS se k osobním údajům obou stran stížnosti a případným údajům obsaženým ve stížnosti a týkajících se třetích stran chovají tak, aby je dostatečně chránili s ohledem na ochranu osobnosti a lidské důstojnosti. Všichni výše jmenovaní včetně členů Rady ČMPS podepisují **závazek důvěrnosti**.
- c. Originál listinné formy stížnosti je uchováván v kanceláři ČMPS ve zvláštním režimu vycházejícím z vyhlášky 191/2009 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, ve znění pozdějších předpisů.

---

⁵ V případě, že vůči jednání či postupu psychologa vznesla stížnost jiný psycholog, je třeba jednotlivě posoudit situaci a její souvislosti s ohledem na bod II. 4 e) Etického kodexu psychologické profese: „Pokud jiný psycholog či kolega porušuje etické zásady, psycholog ho na to upozorní, případně na takové porušování upozorní Etickou komisí.“

⁶ Od 25. května 2018 je tento zákon nahrazen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

- d. Listinná forma stížnosti je osobou pověřenou Radou ČMPS naskenována do elektronické podoby a zaslána do heslem chráněného a členy Etické komise ČMPS sdíleného webového prostoru.
- e. Po ukončení každého jednotlivého případu – stížnosti, to znamená po odeslání souhrnné zprávy včetně stanoviska vůči porušení či neporušení Etického kodexu či kýženého etického postupu a případných návrhů opatření, je celý spis archivován osobou pověřenou Radou ČMPS v kanceláři ČMPS ve zvláštním režimu (podrobně viz článek 6).

3. Podjatost

- a. Z řízení o stížnosti je vyloučen člen Etické komise ČMPS, u něhož lze mít důvodnou domněnku podjatosti pro jeho poměr k projednávané věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům.
- b. Podjatost člena Etické komise ČMPS je povinen neprodleně oznámit tento člen sám. Jeho prohlášení bude zaznamenáno do zápisu o řízení.
- c. Dále námitku podjatosti může Radě ČMPS do 14 dnů od vyrozumění podat psycholog, proti jehož jednání (postupu) stížnost směřuje, a ten, kdo stížnost podal. O námitce musí Rada ČMPS rozhodnout na svém nejbližším zasedání. Rozhodnutí bude zaznamenáno do zápisu o řízení a budou o něm zpraveni ti, kdo námitku podjatosti podali.
- d. Pokud je vznesena stížnost na člena Etické komise ČMPS, jsou považováni za podjaté všichni zbývající členové Etické komise ČMPS. V tom případě se stížnost postupuje k dalšímu projednání Radě ČMPS.

4. Hrazení nákladů

Náklady řízení ohledně stížností vzniklé členům Etické komise ČMPS jsou hrazeny z rozpočtu ČMPS. Náklady vzniklé účastníkům řízení si hradí účastníci sami.

5. Celková lhůta řízení ohledně stížností

Etická komise ČMPS postupuje tak, aby její souhrnná zpráva včetně stanoviska vůči porušení či neporušení Etického kodexu byla postoupena Radě ČMPS **do šesti měsíců** ode dne přijetí stížnosti.

Do **sedmi měsíců** obdrží ten, kdo stížnost podal, souhrnnou zprávu schválenou Radou ČMPS včetně stanoviska Etické komise ČMPS.

6. Spis

Osoba pověřená Radou ČMPS evidencí stížnosti založí na každý řešený případ spis.

Spis obsahuje:

- a. evidenční číslo stížnosti a datum obdržení stížnosti;
- b. jednoznačnou identifikaci toho, kdo stížnost podal, zejména jeho jméno a příjmení, bydliště, popř. jinou adresu pro doručování;
- c. **písemný souhlas** toho, kdo stížnost podává, s poskytnutím znění stížnosti psychologovi, na jehož jednání (postup) si stěžuje;
- d. jednoznačnou identifikaci psychologa, proti jehož jednání (postupu) stížnost směřuje, s uvedením jména, příjmení a adresy (pracoviště);
- e. vlastní stížnost, nebo její kopii;
- f. vyjádření psychologa, proti jehož jednání (postupu) stížnost směřuje (pokud se ke stížnosti nevyjádří, pak kopii žádosti o vyjádření a dokladu o odeslání této žádosti);
- g. výstupy z předběžného šetření zachycené v souhrnné zprávě;
- h. ostatní materiály, zápisy z jednání;
- i. souhrnnou zprávu včetně stanoviska Etické komise ČMPS vůči porušení či neporušení Etického kodexu psychologické profese či jiného platného etického vodítka a návrh nápravných (případně disciplinárních) opatření;
- j. potvrzení o schválení stanoviska Etické komise ČMPS a případného návrhu opatření Radou ČMPS;
- k. potvrzení (poštovní podací lístek) o odeslání souhrnné zprávy včetně stanoviska Etické komise ČMPS a případných návrhů opatření osobě, která si stěžovala, a psychologovi, vůči jehož jednání (postupu) byla stížnost vznesena, případně dalším osobám, které se řízení ohledně stížnosti účastnily;
- l. seznam všech očíslovaných listin dle pořadí.

Spis je podkladem a dokladem práce Etické komise ČMPS. Bez bodů b., c., d., e. nemůže být spis založen a stížnost je převedena do kategorie *Podněty*.

Člen Etické komise ČMPS pověřený šetřením ve věci je povinen **do jednoho měsíce** od odeslání souhrnné zprávy se stanoviskem Etické komise ČMPS stranám stížnosti zaslat originál spisu k **archivaci** Radě ČMPS.

Po ukončení každého jednotlivého případu – stížnosti (tzn. rozhodnutí o ne/projednávání, a v případě projednávání po odeslání souhrnné zprávy včetně stanoviska Etické komise ČMPS a případného návrhu opatření tomu, kdo stížnost podal, a psychologovi, proti jehož jednání či postupu stížnost směřovala) je celý spis archivován v kanceláři ČMPS ve zvláštním režimu⁷ po dobu pěti let. Skartační lhůta se počítá od 1. ledna roku následujícího od vyřízení/uzavření spisu.

7. Přijímání a evidence stížností

- a. Postup pro podávání stížností je uveden na webových stránkách Českomoravské psychologické společnosti (<http://cmeps.ecn.cz>).
- b. Stížnosti přijímá Rada Českomoravské psychologické společnosti pouze v listinné písemné formě s datem, plným jménem, podpisem a adresou toho, kdo stížnost podává a kdo je jednáním (postupem) psychologa přímo dotčen nebo byl jeho přímým svědkem, a plným jménem a adresou toho, na koho je stížnost podávána.
- c. Radou ČMPS pověřená osoba stížnost zaeviduje, založí spis (viz článek 6) a předá stížnost do **14 dnů** od jejího přijetí Etické komisi ČMPS.
- d. Ten, kdo stížnost podává a kdo je jednáním (postupem) psychologa přímo dotčen nebo byl jeho přímým svědkem, dostane **do 14 dnů** od přijetí stížnosti vyrozumění, že Rada ČMPS stížnost obdržela a předala ji Etické komisi ČMPS a že o stanovisku Etické komise ČMPS schváleném Radou ČMPS bude zpraven do **sedmi měsíců** od přijetí stížnosti.
- e. Ten, kdo stížnost podává a kdo je jednáním (postupem) psychologa přímo dotčen nebo byl jeho přímým svědkem, je spolu s vyrozuměním vyzván osobou pověřenou Radou ČMPS k písemnému souhlasu s poskytnutím znění stížnosti psychologovi, na jehož jednání (postup) si stěžoval. Pokud z nějakého důvodu nemůže souhlas s předáním stížnosti poskytnout do **30 dnů od doby**, kdy k tomu byl vyzván, je stížnost projednávána jako podnět.

---

⁷ vyhláška č. 191/2009 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, ve znění pozdějších předpisů

- f. Pokud stížnost podává zástupce osoby, která byla jednáním (postupem) psychologa přímo dotčena nebo byla jeho přímým svědkem, bude od této osoby požadován písemný souhlas, že Etická komise může komunikovat též se zástupcem. Při zastupování budou vždy jednotlivě posuzována rizika v oblasti důvěrnosti a zacházení s informacemi.

8. Rozhodnutí o projednávání, neprojednávání či postoupení stížnosti

Etická komise ČMPS rozhodne **do 21 dnů** od obdržení stížnosti od Rady ČMPS, zda:

- a. Stížnost bude projednávána; ten, kdo stížnost podal, o tom dostane písemné vyrozumění.
- b. Stížnost nebude projednávána (viz body c., d., e); ten, kdo stížnost podal, o tom dostane písemné vyrozumění.

V případě, že:

- c. Stížnost není dostatečně specifikována nebo je její podstata nejasná anebo ji z obdobného důvodu nelze posoudit, Etická komise ČMPS požádá o její doplnění. Pokud se během projednávání stížnosti objeví nové okolnosti, požádá Etická komise ČMPS o příslušné informace. Nezareaguje-li ten, kdo stížnost podával, na žádost o doplnění nebo informace do **třiceti dnů**, spis se uzavře a stížnost je převedena do kategorie *Podněty*.
- d. Je stížnost podána obecně (viz bod c.) či anonymně anebo ten, kdo stížnost podává, nedá souhlas s poskytnutím jejího znění psychologovi, na jehož jednání (postup) si stěžoval, zohlední se věcná podstata stížnosti jako podnět.
- e. Je stížnost na psychologovo jednání (postup) podána s časovým odstupem od skončení tohoto jednání (postupu) větším než dva roky, bude projednávána jako podnět.⁸

9. Předběžné šetření, návrh stanoviska Etické komise a psychologova reflexe

Pokud je rozhodnuto o projednávání stížnosti (viz bod 8 a.), předseda nebo místopředseda Etické komise ČMPS pověří některého z členů Etické komise ČMPS provedením předběžného šetření.

---

⁸ Tímto nejsou nijak dotčeny podmínky, při nichž vzniká oznamovací povinnost.

Některé stížnosti vyžadují zapojení specialistů na danou oblast. Etická komise ČMPS je oprávněna v rámci předběžného šetření požádat o spolupráci odborníka nebo odborníky a zadat jim otázky důležité pro další postup. Všichni jmenovaní se pak řídí tímto Jednacím řádem.

Člen Etické komise ČMPS pověřený předběžným šetřením (zpravodaj):

- a. upřesní s osobou, která si stěžuje, věcnou podstatu stížnosti (viz bod 8 c.). V této souvislosti se zeptá, zda může při komunikaci využívat elektronickou poštu.
- b. zpraví písemně psychologa, proti jehož jednání (postupu) stížnost směřuje, o stížnosti na něj, a zašle mu upřesněnou věcnou podstatu stížnosti. V případě psychologova zájmu o celé znění stížnosti mu stížnost zašle v plném znění. Vyžádá si psychologovo **písemné vyjádření** k věcnému jádru stížnosti do **21 dnů** od jednání. Doporučí mu přitom, aby vycházel z Dodatku 4⁹ *Konfrontace se stížností*. Případně psychologovi doporučí, aby informoval osoby zmiňované ve stížnosti o tom, že případ je projednáván Etickou komisí ČMPS;
- c. shromáždí vyjádření obou stran pro souhrnnou zprávu a návrh stanoviska, případně provede další potřebná šetření;
- d. do **2 měsíců** od pověření vypracuje **zprávu z předběžného šetření**, která obsahuje: věcnou podstatu stížnosti (konkrétní popis jednání / postupu, vůči němuž je podána stížnost), výstup z písemného vyjádření psychologa, proti jehož jednání (postupu) byla stížnost vznesena¹⁰, výstupy dalších šetření a návrh stanoviska Etické komise ČMPS včetně uvedení konkrétní opory pro etické rozhodování (Etický kodex psychologické profese nebo jiná platná etická vodítka);
- e. neodkladně předá zprávu z předběžného šetření všem členům Etické komise ČMPS k připomínkování.

Členové Etické komise ČMPS obdrží výstupy z předběžného šetření (zprávu) v dostatečném předstihu, to znamená v rozpětí **28 až 14 dní** před zasedáním Etické komise ČMPS, které se koná čtyřikrát do roka. Připomínkují zprávu ve lhůtě **pěti** pracovních dní. Připomínky zapracuje člen Etické komise pověřený předběžným šetřením (zpravodaj).

---

⁹ Viz Lindsay, G., Koene, C., Oevreeide, H., Lang, F. (2010). *Etika pro evropské psychology*. Praha: Triton + Hogrefe – Testcentrum. Dodatek 4: Konfrontace se stížností. Viz například: „Přijměte vznesené otázky jako v zásadě legitimní reakci na vaše profesionální jednání. Stěžovat si na profesionální praxi je zcela legitimní.“ „Pokuste se srozumitelně vyjádřit svoje úvahy, aniž byste útočili na druhé nebo je z něčeho obviňovali.“ „Nepoužívejte odborné znalosti a teorie k tomu, abyste stěžovateli nebo stížnosti přisuzovali nějaké vlastnosti. Je-li psychologie použita k reakci a obraně při zpochybnění vlastního odborného jednání psychologa, lze to považovat za zneužití moci a samo o sobě to může být označeno jako neetické jednání.“

¹⁰ Pokud psycholog, vůči jehož jednání (postupu) byla stížnost vznesena, reaguje odmítnutím spolupráce s Etickou komisí ČMPS, postupuje Etická komise ČMPS dále bez jeho spolupráce tak, aby mohla co nekonkrétněji odpovědět tomu, kdo si stěžuje, a odborné veřejnosti dát obecná vodítka ke zvýšení etické citlivosti a rozvoji psychologické profese.

- f. Zprávu z předběžného šetření s návrhem stanoviska Etické komise ČMPS a se zpracovanými připomínkami pošle zpravodaj psychologovi, vůči jehož jednání (postupu) byla vznesena stížnost, aby psycholog měl možnost se **vyjádřit osobně na zasedání Etické komise ČMPS nebo zaslat vyjádření písemně a svoje jednání (postup) reflektovat.**
- g. Psycholog, vůči jehož jednání (postupu) byla vznesena stížnost, je **písemně přizván** na zasedání Etické komise ČMPS **21 dnů před jeho konáním.** Zprávu z předběžného šetření s návrhem stanoviska Etické komise ČMPS a zpracovanými připomínkami obdrží **nejpozději týden** před zasedáním. Hlavním důvodem přizvání psychologa a cílem osobního setkání s ním je – kromě obecné možnosti se ke stížnosti a jejímu projednávání vyjádřit - **posílení etické reflexe při vzájemné rozpravě.**
- h. **Osobní setkání** s psychologem, vůči jehož jednání (postupu) byla vznesena stížnost, trvá na zasedání Etické komise ČMPS třicet až šedesát minut. Účastní se ho všichni členové Etické komise ČMPS až na ty, u nichž by mohla platit domněnka podjatosti. Setkání se zaměřuje na **reflexi vztahu, cílů a procesu psychologovy spolupráce** s tím, kdo stížnost podal (anebo byl jednáním psychologa přímo dotčen nebo byl jeho svědkem).¹¹
- i. **Nechce-li** se psycholog dostavit k jednání Etické komise ČMPS osobně ani se ke zprávě z předběžného šetření a k návrhu stanoviska Etické komise ČMPS vyjádřit písemně, lze dospět k formulaci souhrnné zprávy a ke konečné formulaci stanoviska Etické komise ČMPS i bez jeho přítomnosti a bez jeho vyjádření.
- j. **Nemůže-li** se psycholog k jednání Etické komise ČMPS dostavit osobně, je mu nabídnuta účast na dalším zasedání. Pokud se nemůže zúčastnit ani dalšího zasedání a nezašle do jeho termínu své písemné vyjádření, lze dospět k formulaci souhrnné zprávy a ke konečné formulaci stanoviska Etické komise ČMPS i bez jeho přítomnosti a bez jeho vyjádření.

---

¹¹ Podle povahy případu proto pravděpodobně zazní tyto anebo podobné otázky: *Jak rozumíte tomu, že na vaše jednání / váš postup byla podána stížnost? Jak vnímáte vztah (pracovní spojení) s tím, kdo vyjádřil nespokojenost s vaším jednáním či postupem (byl jím osobně dotčen anebo byl jeho svědkem)? Jaká byla podle vás míra vzájemné důvěry? Jak výrazná byla podle vás nerovnováha vědomostí a moci mezi vámi a vaším klientem, případně mezi vámi a tím, kdo vyjádřil nespokojenost s vaším jednáním či postupem (byl jím osobně dotčen nebo byl jeho svědkem)? Jaký měla vaše spolupráce cíl? Kdo ji zadával a proč? Koho jste vnímal jako svého klienta, komu jste se především ze své práce zodpovídal? Kdo vás za tuto práci platil? Byla spolupráce upravena písemnou smlouvou? Kdo byly její strany? Jak probíhal proces spolupráce? V jaké jeho fázi (v jakých souvislostech) podle vás vznikl důvod ke stížnosti na vaše jednání či na váš postup? Co jste ze stížnosti a jejího projednávání vyvodil pro vaši další praxi v oblasti pracovního spojení, tedy vztahu, procesu a cílů spolupráce?*

10. Souhrnná zpráva a stanovisko Etické komise ČMPS

Na základě projednávání zprávy z předběžného šetření s návrhem stanoviska vzniká souhrnná zpráva včetně stanoviska Etické komise ČMPS. Při formulaci doporučení pro etickou reflexi psychologa a stanoviska vůči porušení či neporušení Etického kodexu psychologické profese či kýženého etického postupu je Etická komise ČMPS povinna přihlédnout k povaze etického pochybení a jeho následkům a k okolnostem, za nichž k pochybení došlo, včetně povahy profesionálního vztahu.

- a. Souhrnná zpráva včetně doporučení pro etickou reflexi psychologa a včetně stanoviska Etické komise ČMPS k porušení či neporušení Etického kodexu psychologické profese či jiného platného etického vodítka psychologovým jednáním (postupem), je psána formou dopisu osobě, která si stěžuje. Souhrnná zpráva obsahuje: shrnutí věcné podstaty stížnosti (konkrétní popis jednání / postupu, vůči němuž byla podána stížnost), výstupy z písemného vyjádření psychologa, proti jehož jednání (postupu) byla stížnost vznesena, a případné výstupy z dalších šetření, výrok o povaze psychologova jednání (postupu) označeného stížností za neetický a výrok o porušení nebo neporušení Etického kodexu psychologické profese či jiného platného etického vodítka tímto jednáním (postupem), doporučení pro etickou reflexi psychologa. V případě výroku o porušení Etického kodexu psychologické profese návrh nápravných (u členů ČMPS případně též disciplinárních) opatření (viz článek 11).
- b. Souhrnnou zprávu se stanoviskem vůči porušení či neporušení Etického kodexu psychologické profese či jiného platného etického vodítka psychologovým jednáním (postupem), doporučení pro etickou reflexi psychologa a případný návrh opatření schvaluje nadpoloviční většina členů Etické komise ČMPS. Do **sedmi dnů od schválení** odešle člen Etické komise ČMPS pověřený předběžným šetřením (zpravodaj) se souhlasem předsedy Etické komise ČMPS tento dokument v **elektronické podobě** Radě ČMPS.
- c. Rada ČMPS se k souhrnné zprávě včetně stanoviska Etické komise ČMPS k porušení či neporušení Etického kodexu psychologické profese či jiného platného etického vodítka psychologovým jednáním (postupem), doporučení pro etickou reflexi psychologa a případnému návrhu opatření vyjádří do **14 dnů**.
- d. Člen Etické komise ČMPS pověřený předběžným šetřením (zpravodaj) Radou ČMPS odsouhlasenou souhrnnou zprávu včetně stanoviska Etické komise ČMPS a případných návrhů opatření vytiskne, podepíše a do **14 dnů** jej **doporučeně v listinné podobě** odešle osobě, která si stěžovala, a psychologovi, vůči jehož jednání (postupu) byla stížnost vznesena, případně dalším osobám, které se řízení ohledně stížnosti účastnily.

- e. Pokud Rada ČMPS souhrnnou zprávu Etické komise ČMPS včetně stanoviska vůči porušení či neporušení Etického kodexu neodsouhlasí a pokud se nepodaří ke shodnému stanovisku dojít ve stanoveném termínu, člen Etické komise pověřený předběžným šetřením (zpravodaj) oznámí tuto skutečnost do **14 dnů** osobě, která si stěžuje, a psychologovi, vůči jehož jednání (postupu) byla stížnost vznesena, případně dalším osobám, které se řízení ohledně stížnosti účastnily, a zpraví je o dalších krocích stanovených Radou ČMPS včetně toho, jak dlouho budou trvat.
- f. Schválenou a odeslanou souhrnnou zprávu včetně stanoviska Etické komise ČMPS a výroku o porušení či neporušení Etického kodexu, doporučení pro etickou reflexi psychologa a případný návrh opatření zakládá osoba pověřená Radou ČMPS do spisu (viz článek 6).
- g. Po schválení a odeslání souhrnné zprávy včetně stanoviska Etické komise ČMPS a výroku o porušení či neporušení Etického kodexu připraví pověřený člen Etické komise (zpravodaj) anonymizovaný stručný popis stížnosti a stanoviska pro Zpravodaj ČMPS a webové stránky ČMPS.

11. Návrh nápravných a disciplinárních opatření

Pokud došlo k porušení Etického kodexu psychologické profese, navrhne Etická komise ČMPS přiměřené opatření podle míry závažnosti porušení Etického kodexu.

- a. Pokud šlo o méně závažné porušení Etického kodexu a psycholog svoje etické pochybení nahlédne, může Etická komise ČMPS uznat, že samotné řízení splnilo svůj účel. Případně doporučí psychologovi, vůči jehož jednání (postupu) byla vznesena stížnost, specifické vzdělávání odpovídající jeho roli (např. výzkumníka, poradce či terapeuta atp.).
- b. Při vážném porušení etiky navrhne Etická komise ČMPS disciplinární opatření, jako je důtka; pozastavení členství v ČMPS; zrušení členství v ČMPS.

12. Odvolání

Proti souhrnné zprávě včetně stanoviska Etické komise ČMPS a výroku o porušení či neporušení Etického kodexu spolu s případnými nápravnými či disciplinárními opatřeními se obě strany (stěžující si i ta, vůči jejímuž jednání/ postupu se stanovisko vyjadřovalo) mohou do **třiceti dnů** od doručení Radou ČMPS schváleného Stanoviska Etické komise ČMPS **písemně v listinné podobě** odvolat.

Po přijetí odvolání bude ustavena Odvolací komise ČMPS. Jejími členy mohou být též bývalí členové Etické komise ČMPS. Žádný z členů Odvolací komise nesmí být závislý na průběhu anebo výsledku předchozího šetření v případě, kterého se odvolání týká.

Odvolání je možné přijmout převážně tam, kde se objevily nové informace o šetřeném jednání (postupu) nebo kde nebyl dodržen dohodnutý postup předběžného šetření.

Všechny strany zúčastněné na odvolání se řídí tímto Jednacím řádem.

13. Podpora etické citlivosti a rozvoje psychologické profese

Přehled o podnětech a stížnostech a jejich koncepční zpracování se pravidelně zveřejňuje na stránkách Zpravodaje ČMPS a webových stránkách ČMPS, případně v dalších médiích.

14. Účinnost

Tento Jednací řád Etické komise Českomoravské psychologické společnosti nabyl účinnosti po schválení Radou ČMPS dne 24. srpna 2018.

Etická komise ve složení:

Bohumila Baštecká, Hedvika Boukalová, Václav Holeček, Martina Hyžová, Pavel Moravec, Ivana Slavíková, Hana Slobodová, Matěj Stříteský, Petra Špačková, Marek Šulc, Diana Valečková